

GEMEENTERAADS VERKIEZINGEN 2024

SENIOREN VERKIEZEN INSPRAAK IN 2024

Voorwoord

Het globaal welzijn van de bevolking en dus ook van de oudere inwoners wordt in belangrijke mate beïnvloed door besluitvorming op nationaal en gewestelijk niveau ; denken we aan de pensioenen, de ziekteverzekering, de belastingen, de persoonsvolgende financiering en zoveel meer.

Maar er is ook een belangrijke rol weggelegd voor de lokale overheid. Die rol wordt niet in elke gemeente op dezelfde manier ingevuld en dat heeft dikwijls te maken met de beschikbare middelen binnen het budget en de prioriteiten die het beleid daarin bepaalt. Maar niet alle maatregelen kosten geld ; er zijn tal van mogelijkheden buiten de budgettaire invulling waar creatieve besturen mee aan de slag kunnen gaan en het zijn juist die zaken die het verschil maken in een meer of minder leeftijdsvriendelijk, in dit geval “seniorvriendelijk” beleid.

Wanneer je door de inhoud van dit document gaat zal je heel wat aandachtspunten tegenkomen die gaan over betrokkenheid, aandacht geven, stimuleren, informeren, activeren enz.

Ons memorandum is opgebouwd rond acht bekommernissen die ook de Vlaamse Ouderenraad als leidraad heeft vooropgezet en die we inhoud hebben gegeven vanuit de noden die wij ervaren in Temse.

Zoek ook niet naar het specifieke thema eenzaamheid ; het is onze overtuiging dat die problematiek, de preventie en maatregelen tot het bestrijden ervan grotendeels terug te vinden zijn doorheen de acht aandachtsdomeinen.

Het is uiteraard de wens van de OAR dat zowel in de partijprogramma's als in de beleidsnota en de meerjarenplannen onze bekommernissen en voorstellen terug te vinden zijn in het uit te voeren programma tijdens de legislatuur 2025/2030.

Wij nemen ons voor om geregeld terug te grijpen naar wat wij hierin belangrijk vinden om dit regelmatig, in overleg met het Lokaal Bestuur, te kunnen aftoetsen aan het beleid dat de senioren in Temse aangaat.

Ik dank uitdrukkelijk alle bestuursleden van de OAR, de Consulente Sociale Zorg, en inzonderheid zij die deel hebben uitgemaakt van de werkgroep die heeft geleid tot dit memorandum.

Temse, oktober 2023

Jos Verhulst
voorzitter OAR Temse

1. Geef senioren een structurele stem in het lokaal beleid

Een voortdurende dialoog met senioren is essentieel voor een leeftijdsvriendelijk lokaal beleid. Structurele inspraak en participatiemogelijkheden voor senioren zijn dan ook onontbeerlijk.

De Ouderenadviesraad (verder afgekort als OAR) is hiervoor het kanaal bij uitstek. Betrek de OAR maximaal bij het beleid als het om seniorenbelangen gaat. Betrokkenheid vormt de rode draad doorheen het memorandum.

samengevat

- betrek de OAR structureel bij plannen en uitvoering ervan als het om senioren gaat
- senioren worden best in raden en beleidsorganen vertegenwoordigd in verhouding tot hun percentage binnen de bevolking.

uitvoeriger

- de OAR is niet alleen participant maar wil ook co-creator en partner zijn bij het uittekenen van een lokaal seniorenbeleid samen met schepenen en ambtenaren. De OAR wordt best tijdig betrokken in de ontwerpfase van plannen die senioren aangaan in plaats van advies te vragen over een quasi gefinaliseerd voorstel.
- De adviezen op vraag van het lokaal bestuur zouden een automatisme moeten worden, een vanzelfsprekende gewoonte in plaats van een noodzakelijke procedure.
- De OAR engageert zich om frequenter adviezen te geven en vragen te stellen aan het lokaal bestuur.
- De OAR vraagt om tijdig en nauw betrokken te worden bij de opmaak van de meerjarenplannen van het Gemeentebestuur en de Welzijnsvereniging over zaken die senioren aanbelangen. Maar dat ook nadien tijdens de uitvoering de OAR de mogelijkheid heeft om vb. zesmaandelijks overleg te organiseren met het beleid om afspraken samen te evalueren.

- Gelet op het aandeel van senioren binnen de gemeente wordt aan de politieke partijen gevraagd om een evenwichtige leeftijdsverdeling toe te passen bij de opmaak van de kieslijsten. Beslissings- en adviesorganen houden ook best rekening met de verhouding van senioren binnen de samenleving. (60-plussers maken momenteel 32.4% uit van de Temsebevolking)

2. Gemeente moet een gezonde, toegankelijke en verbindende ruimte zijn.

Inzetten op gezondheid, sociaal contact en beweging draagt bij tot het welzijn van senioren. Creëer en faciliteer initiatieven die senioren doen bewegen zowel thuis als buiten. Zet in op een sterk toegankelijkheidsbeleid niet alleen voor een veilig en goed onderhouden openbaar domein maar stimuleer een toegankelijkheidstoets wanneer nieuwe gebouwen worden ontworpen waar het publiek toegang toe heeft. Maak uw gemeentelijke dienstverlening laagdrempeliger en ruimer bereikbaar.

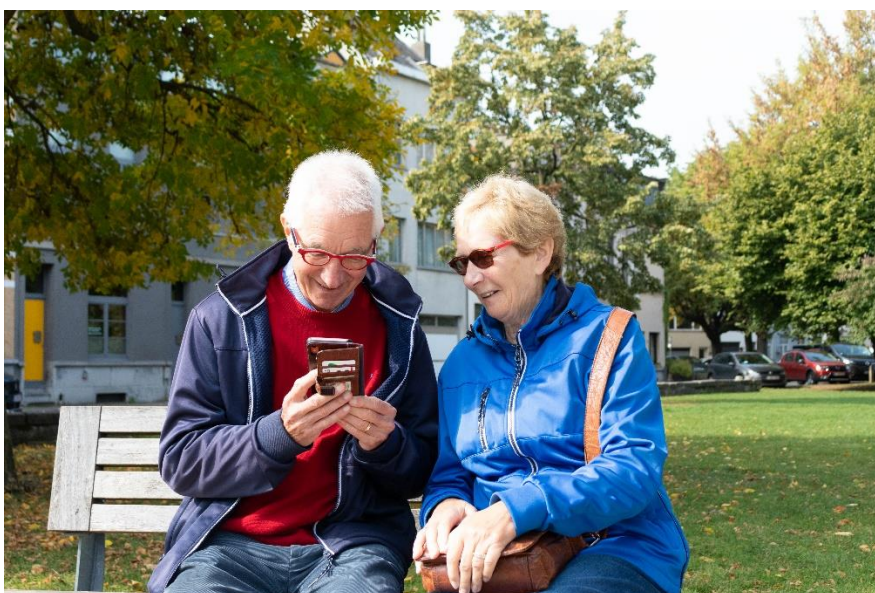
samengevat

- laagdrempelige en toegankelijke dienstverlening.
- preventief gezondheidsbeleid, sociaal contact en bewegen een noodzaak.
- zich veilig kunnen verplaatsen een voorwaarde
- nood aan meer gemeenschappelijke ontmoetingsruimten

uitgebreider

- zorg voor laagdrempelige bereikbaarheid van gemeentediensten, welzijnsvereniging en sociaal huis met ook momenten zonder afspraak met verruimde openingsuren. Waarom niet bereikbaar meerdere namiddagen (nu enkel woensdag) en zonder afspraak bijvoorbeeld vrijdagmorgen.
- zorg voor veilige voet- en fietspaden, oversteekplaatsen, rustplekken, een goed leesbare weginrichting en voldoende verlichting.
- richt bushaltes in zodanig dat minder mobiele mensen en rolstoelgebruikers het openbaar vervoer zonder belemmeringen kunnen gebruiken.
- onderhandel met NMBS opdat het stationsgebouw kan gebruikt worden als wachtruimte met een (betalend) openbaar toilet. OAR staat volmondig achter de actie om van het station een volwaardig hoppinpunt te maken.

- Ook in Temse zullen binnenkort de geldautomaten uit de bankkantoren verdwijnen. Het Lokaal Bestuur wordt gevraagd erop toe te zien dat er in het centrum veilige en goed bereikbare alternatieven worden ingericht maar dat ook in alle deelgemeenten en Velle een geldautomaat ter beschikking van de bevolking komt.
- het binnenplein van De Reiger kan een verbindende ruimte worden waar mensen kunnen genieten van de buitenlucht, groen en waar ze gestimuleerd worden tot bewegen ; niet alleen voor bewoners en bezoekers maar voor de hele buurt.
- ruim toegankelijke gemeenschappelijke ontmoetingsruimten in elke deelgemeente en gehucht zijn een onmisbare schakel voor sociaal contact tussen mensen, voor het stimuleren van culturele, vormende en ontspannende activiteiten. Zij kunnen uitgroeien op termijn tot lokale LDC antennepunten in het kader van zorgzame buurten.
- senioren op regelmatige wijze informeren over evenwichtige voedingspatronen en keuze voor gezonde voeding. Hier kan de ELZ Waasland en Logo een rol vervullen.
- preventieve gezondheidszorg is sterk gebaat bij regelmatig bewegen. Zet sterk in op bewegingsadvies vanuit de eerste lijn door onder meer promotie van “bewegen op verwijzing”

3. zorg dat senioren zich vlot en comfortabel kunnen verplaatsen.

Basisbereikbaarheid is het nieuwe mobiliteitskernwoord. Maar voor vele senioren met fysieke en cognitieve beperkingen is het niet altijd eenvoudig om essentiële goederen en diensten aan te schaffen, ziekenhuis te bezoeken, familie en vrienden te ontmoeten. Ze worden daardoor afhankelijk van familie of vrijwilligers en verliezen ze hun autonomie waardoor ze niet meer volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Om toch gebruik te kunnen maken van het openbaar vervoer ontstaan voor vele senioren nieuwe obstakels zoals digitale geletterdheid. Ook meer aandacht nodig voor de kwalitatieve staat van het openbaar domein.

samengevat

- hoe basisbereikbaarheid verwezenlijken ?
- lokale nood aan een verbeterd aanbod van openbaar vervoer
- centraal aanspreekpunt voor voetgangers, fietsers, gebruikers openbaar vervoer
- op vlak van veiligheid en verkeer : de rol van de wijkagent herzien.

uitgebreider

- door de invoering van basisbereikbaarheid worden vervoersarme gebieden gecreëerd zoals de landelijk afgelegen straten waar straks de belbus niet meer passeert en waar beroep doen op flextaxi of andere nieuwe vervoersvormen heel wat onzekerheden meebrengt zoals een noodzakelijke digitale vaardigheid. Hierdoor dreigen heel wat senioren uitgesloten te worden van actieve deelname aan de samenleving.
- de OAR schaart zich achter de eisen van de burgerbeweging “haal de lijn over de brug” rond een busverbinding met Bornem en frequentere treinverbindingen. Station Temse een volwaardig hoppinpunt waar bussen aansluiten op het treinverkeer.

- Senioren uit vervoersarme gebieden zullen meer en meer gebruik maken van de seniorenmobiel en de handicar. Uitbreiding hiervan zowel in aanbod als in gebruikstijd wordt een noodzaak.
- er is nood aan een permanent en uniek aanspreekpunt voor het aangeven van knelpunten bij voet- en fietsverkeer. Dit aanspreekpunt op regelmatige basis vermelden in de gemeenteberichten.
- speedpedelecs op fietspaden zorgen voor een onveilige toestand voor gewone fietsers en voetgangers en horen niet thuis op fietspaden.
- zorg voor voldoende rustbanken in het straatbeeld zeker in de buurt van zorgsites en ook op plaatsen waar veel senioren wonen (vb De Zaat)
- de wijkagent moet beter bereikbaar zijn en een aanspreekpunt zijn voor tal van onveiligheden en verkeersobstakels. Zijn verhoogde aanwezigheid in het straatbeeld is een meerwaarde.
- in vele centrumstraten ook in de deelgemeenten en gehucht wordt vaak te snel gereden wat het onveiligheidsgevoel verhoogt. Frequentere controle en boetes zijn nodig.

4. Ontwikkel een levensloopbestendig woonbeleid

Enkele gegevens uit het seniorenbehoefteonderzoek in Temse van 2017: In Temse is 12.3% van de woningen van senioren volledig aangepast, 50.2% is matig onaangepast en liefst 37.5% is ernstig onaangepast. Onaangepastheid vertaalt zich vooral in de aanwezigheid van trappen en afstand tot de basisvoorzieningen. In functie van de 80+ gaat het zelfs om 48.5% van de woningen. Het zal ook niet verwonderen dat de laagste inkomensklasse het hoogste percentage van onaangepastheid vertoont.

Deze studie toont ook dat een grote meerderheid van senioren in Temse (69%) de woning wil laten zoals ze is. Hiertegenover staat het principe van de overheid om mensen zo lang mogelijk oud te laten worden in eigen omgeving.

Ageing (well) at home.

samengevat

- aandacht voor levensloopbestendigheid van woningen voor ontwerpers en lokaal bestuur. Schepen van wonen noodzaak.
- premies en subsidies verhogen en bekender maken
- advies rond aangepast en energiezuinig wonen versterken en ook outreached maken
- aandacht voor alternatieve woonvormen tussen thuiswonen en WZC
- aantal sociale woningen uitbreiden
- ook verhuurders betrekken bij verhogen woningkwaliteit
- overwegen of in deelgemeenten postpunten kunnen geïnstalleerd worden.
- faciliteren bij de oprichting van “dorpapunten”

uitgebreider

- stimuleer het principe van levensloop bestendig wonen via preventieve en ondersteunende maatregelen :
preventie : professionele ontwerpers en lokale besturen kunnen gezinnen en ook de huisvestingmaatschappij aansturen om bij bouwen en verbouwen oog te hebben voor levensloopbestendigheid (naast energiezuinigheid en wooncomfort) zo vermijdt men de nood aan dure woningaanpassingen in de toekomst. Dit kan gestimuleerd worden door een premie te voorzien voor levensloopbestendig en energiezuinig (ver)bouwen.
- de dienst huisvesting biedt naast gratis informatie over wonen via het woon- en energieloket ook de mogelijkheid als meldpunt te fungeren waar niet alleen bewoners terecht kunnen maar waar ook mensen vb uit de buurt, familie of thuiszorgdiensten laagdrempelig problemen kunnen melden die dan ter plaatse door een deskundige kunnen nagegaan worden met het oog op advies en een oplossing.
- Het Lokaal Bestuur werkt een actieplan uit dat de geleidelijke verbetering van de woonkwaliteit tot objectief heeft. Wij pleiten uitdrukkelijk voor een Schepen bevoegd voor “wonen”.

- Gemeente Temse komt gedeeltelijk (30%) tussen bij de Vlaamse aanpassingspremie die beperkt is tot 1250€. Deze premies zijn te weinig bekend bij senioren en ook te klein om aanpassingen aan de woning te stimuleren. Deze premie zou door het Lokaal Bestuur kunnen verhoogd worden tot eveneens 1250€ in combinatie met Vlaanderen.
- Er is een gebrek aan tussenvormen tussen thuis wonen en het WZC. De huisvestingsmaatschappij zou dit tekort kunnen aanpakken door meer sociale assistentiewoningen te bouwen en kleinschalige lokaal ingebedde woonerven te creëren (model Mariadal)
De haalbaarheid hiervan onderzoeken samen met de huisvestingsmaatschappij.
- Er is niet alleen bekommernis rond de kwaliteit van de woning maar evenzeer is de woonomgeving belangrijk. Het aanbod van openbaar vervoer en beschikbaarheid van basisdiensten is een belangrijke factor.

Gemeentebestuur kan stimulerende maatregelen nemen opdat in dorpskernen opnieuw basisdiensten beschikbaar komen (vb. inzake onroerende voorheffing en andere gemeentelijke fiscaliteit of premies)

- In heel wat Vlaamse gemeenten waar een gebrek is aan aanbod van basisgoederen werden “dorpspunten” opgericht waar inwoners basisgoederen kunnen verkrijgen (vb brood, groenten) maar waar vooral een sociale ontmoetingsplaats wordt gecreëerd. Probleem is vooral dat hiervoor een locatie moet gevonden worden. Op dit vlak zou het gemeentebestuur kunnen faciliteren. (voorbeeld : Beveren-Leie)
- In samenspraak met Bpost nagaan of in deelgemeenten de mogelijkheid bestaat om postpunten te openen in permanent toegankelijke locaties waar beperkte postverrichtingen kunnen afgehandeld worden en vb pakjes kunnen verzonden of afgehaald worden. (bovenvermelde “dorpspunten” zouden hier ook kunnen dienen)
- Huursubsidie en huurpremie zijn in Vlaanderen weinig gekend. Lokaal bestuur kan dit meer bekendheid geven en kan helpen via woon- en energieloket om mensen toe te leiden naar deze tussenkomsten.
- Lokaal Bestuur kan samen met Interwaas huurwoningen kwaliteitsvoller en energiezuiniger maken door verhuurders gratis renovatieadvies te geven.

Hierdoor worden ook huurwoningen duurzamer (dergelijk project loopt in Sint Gillis Waas)

- Stimuleer het oprichten van nieuwe woonvormen zoals co-housing. Bij het Isa project dient zich een mogelijkheid aan om een kleinschalig initiatief te ontwikkelen. Verdedig dit bij de ontwerper CAAAP. Ook OAR kan hier een bijdrage leveren.
- Huurindexatie voor een woning met D, E en F label mag vanaf 1 oktober 2023 opnieuw volgens een aangepaste formule. Gemeentebestuur kan hieromtrent de mensen breed informeren via de klassieke infokanalen.
- Wie een woning verhuurt moet ervoor zorgen dat deze volledig in orde is en voldoet aan bepaalde normen. Voorzie als Gemeentebestuur de verplichting om bij verhuring een conformiteitsattest voor te leggen vb. voor woningen ouder dan 20 jaar. Informeer de bevolking hierover.

5. Bevorder de participatie en het engagement van ouderen

Ouderen willen hun leven betekenisvol blijven invullen. Sommigen door te reizen, anderen door bij te leren, hun hobby te beoefenen of aan sport en beweging te doen. Anderen willen hun kennis of competenties benutten in het verenigingsleven, soms in een verantwoordelijke rol, soms gewoon als deelnemer aan activiteiten. Het ouderenbehoefteonderzoek van 2017 in Temse geeft aan dat 23.2% van de 60 plussers lid is van een seniorenvereniging. Dit percentage stijgt tot zelfs 37,1 % bij de 80 plussers.

Maar ouderen ondervinden ook obstakels die hen belemmeren om te participeren ; naast financiële zijn er ook informatie-, fysieke en sociale drempels.

samengevat

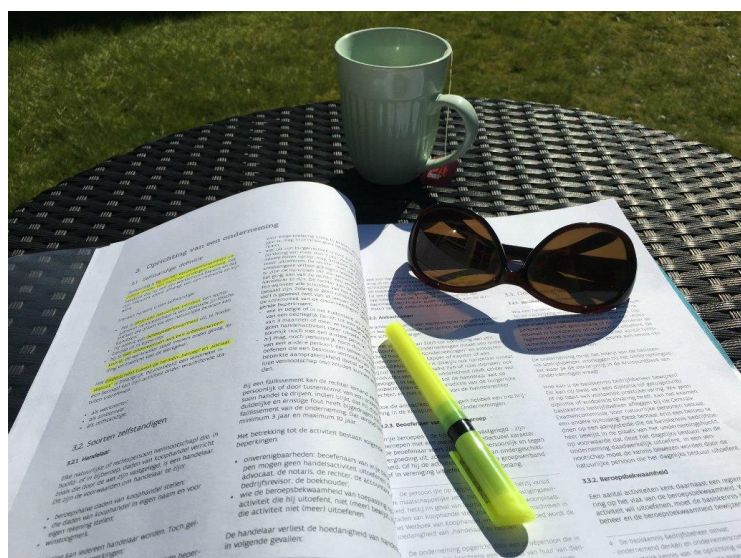
- meer aandacht voor de ouderenverenigingen
- meer budget voor cultuur
- lagere prijzen voor cultuur bij 65+
- opleidingen en blijvend leren bevorderen
- activeren zoektocht naar vrijwilligers
- nood aan een, seniorenbeleidscoördinator

uitgebreider

- De ouderenverenigingen in Temse vervullen een belangrijke rol in het sociaal leven van de gemeente. Hun huidige werkingstoelage vanuit de gemeente is beperkt en niet in verhouding tot de budgetten die cultuur, sport- en jongerenverenigingen genieten. Verhoging komt ook de ledenbijdragen ten goede.
- Het budget voor de matineevoorstellingen en andere culturele activiteiten is verminderd omdat het afgemeten is aan de opkomst van het publiek tijdens corona of in de nasleep ervan. Wij stellen voor het budget te herstellen op basis van voor corona en bij boeking zou de vraag kunnen gesteld worden of vervoer moet voorzien worden (handicar of seniorenmobiel of cultuurbusje).

Bovendien zouden senioren 65+ een hogere korting kunnen krijgen dan de 1 of 2 euro zoals het nu is.

- Stimuleer levenslang leren door onder meer opleidingen te organiseren in de lokalen van CVO Focus op moment dat ze niet worden gebruikt. Naast de vaste programmatie door CVO Focus zouden ook korte cursussen kunnen aangeboden worden tijdens de daguren zodat ouderen op eigen tempo en aan betaalbare prijs gestimuleerd worden om bij te leren.
- Via de sleutelpas een tussenkomst voorzien voor inschrijvingsgelden CVO Focus naast de verplichte kortingen of vrijstellingen. (Stad Sint Niklaas past dit voorwaardelijk toe)
- Ook dient het LDC in haar programmatie verder opleidingen allerlei te voorzien zeker binnen de verruimde infrastructuur.
- De nood aan inzet van vrijwilligers is hoog en onmisbaar voor onze samenleving. Het vrijwilligerspunt opgericht in de schoot van de gemeente kan geactiveerd worden om beter vraag en aanbod te matchen. De brochure moet up-to date blijven maar is op zich niet voldoende ; gemeentelijke infokanalen kunnen de aandacht levendig houden.
- Om de communicatie vanuit de OAR naar het beleid toe te versterken wordt gedacht om naast de secretaris van de OAR een seniorenbeleidscoördinator aan te duiden die perfect weet naar welke kanalen informatie of vragen moeten doorstromen en die dat ook doet.
(in Kruibeke is een dergelijke functie in voege)

6. Garandeer een sterk lokaal zorgbeleid voor senioren

Het streven naar een langer en gezond leven is altijd al een betrachting geweest van de mens. En gelukkig slagen we daar elk jaar beter in.

Temse telde in 2017 1438 80 plussers of 4.87% van de bevolking.

Een recente telling gaf 1694 80 plussers of 5.42% van de bevolking. De verwachting is dat in 2050 het percentage 80-plussers zal oplopen tot 10%.

Bijkomende trends : bij de 80 plussers zijn vandaag 675 mannen en 1019 vrouwen. Het aantal alleenstaande senioren neemt sterk toe.

De demografische evolutie en de bijbehorende trends hebben een grote impact op het toekomstig zorglandschap.

samengevat

- aandacht voor geestelijke gezondheidszorg bij senioren
- Temse, dementievriendelijke gemeente
- buurtgerichte zorgnetwerken verder uitbouwen
- mantelzorgers optimaal ondersteunen
- prijs en kwaliteit bewaken in de WZC
- uitbouw van gebruikersraden in WZC

uitgebreider

- installeer laagdrempelige eerstelijns psychologische bijstand in de WZC. Organiseer tevens periodieke ambulante en betaalbare eerstelijns psychologische bijstand voor senioren vb. via LDC.
- Temse zou zich moeten laten erkennen als “dementievriendelijke gemeente” en van daaruit initiatieven steunen en ontwikkelen ten bate van de mensen met dementie, hun mantelzorgers en familie. Op dat vlak samenwerken met de ELZ Waasland en het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen VZW. Maak ook gebruik van de expertise voor deze doelgroep die jarenlang is opgebouwd binnen de WZC Sleutelzorg.

- Voor mensen met dementie en hun omgeving een inloophuis oprichten waar betrokkenen informatie en advies kunnen verkrijgen waar een uitleendienst voor hulpmiddelen voorhanden is en waar ontmoetingsmomenten kunnen worden georganiseerd met en rond mensen met dementie, hun familie en hun mantelzorgers.
- Vanuit Sleutelzorg de oprichting stimuleren en faciliteren van buurtgerichte zorgnetwerken die centraal gecoördineerd en aangestuurd worden en die verlopen via een netwerk van professionals en vrijwilligers. Hierdoor kunnen zorgbehoevende en sociaal vereenzaamde mensen en mensen in armoede worden herkend en zo nodig doorverwezen naar de reguliere zorg maar kunnen zij vooral regelmatig worden bezocht en geïnformeerd. Het proefproject dat opgestart werd in Temse centrum en Tielrode verder uitwerken ten behoeve van ook andere mogelijke deelgemeenten.
- Het initiatief rond het creëren van warmteplekken tijdens de vorstdagen bestendigen en uitbreiden naar alle deelgebieden maar ook tijdens de hittedagen zorgen dat senioren toegang hebben tot koele ruimten waar zij ook kunnen beschikken over drinkwater.
- Er werden in het verleden en ook vandaag zijn er initiatieven genomen om mantelzorgers te ondersteunen door informatie te verstrekken, activiteiten te organiseren, mensen bijeen te brengen en mantelzorgpremie toe te kennen. Dit initiatief nog breder bekend maken zodat ook verdoken mantelzorg meer aan het licht komt.
- De prijsevolutie in WZC Sleutelzorg moet nauw opgevolgd worden met als doel de prijs af te stemmen op dagprijzen gangbaar in de openbare en non-profit WZC in de regio.
- Niet alleen de prijs maar ook de kwaliteit van de zorg in de WZC dient continu opgevolgd en gemonitord te worden zowel intern als via goed werkende en ruim vertegenwoordigde gebruikersraden. De OAR ziet ook hier een rol weggelegd om daarin vertegenwoordigd te zijn met het oog op kwaliteitsbewaking, bewaking van de rechten van senioren maar ook aandacht te hebben voor de warm-menselijke omgeving.
- De zorgomgeving voor mensen met een migratieachtergrond verschilt veelal met onze normen en gewoonten. Dikwijls zijn er onoverbrugbare barrières die

die mensen beletten deel te nemen aan onze zorgpraktijken en instellingen. Hulpverleners die dikwijls hiermee geconfronteerd worden zouden baat hebben met de tussenkomst van een interculturele bemiddelaar die bruggen helpt slaan. In bepaalde gemeenten met veel migranten is dit een gangbare praktijk.

7. Zet stappen in de strijd tegen armoede en onderbescherming.

14% van de Vlaamse 65-plussers leeft in een huishouden met een inkomen onder de armoederisicodrempel. (Statistiek Vlaanderen 2022). Dit percentage is hoger in vergelijking met jongere leeftijdsgroepen. Dit aandeel is de laatste paar jaar wat afgenomen wellicht onder invloed van diverse beschermingsmaatregelen van de overheid ten aanzien van de inkomens tijdens covid- en energiecrisis. Maar algemeen genomen blijkt uit diverse bronnen dat in bepaalde deelpopulaties het armoederisico hoger ligt dan het gemiddelde bij :

- alleenstaande senioren (vooral vrouwen feitelijk of wettelijk gescheiden)
- mensen die in een WZC verblijven
- een oudere gepensioneerde (75+)
- een eerste generatiemigrant
- migrant buiten de EU
- een ex zelfstandige of iemand die een gemengde loopbaan had

samengevat

- op lokaal niveau gebruik maken van beschikbare gegevens en kruispuntbank om mensen te informeren over mogelijke rechten
- Seniorengids jaarlijks actualiseren en ruim verspreiden
- Checklist “senioren en armoede” ideaal instrument om armoedebeleid te evalueren samen met het Lokaal Bestuur.
- OCMW kan gebruik maken van de tool REMI om referentiebudgetten te onderzoeken

uitgebreider

- Onderbescherming ontstaat in heel veel gevallen omdat mensen onwetend zijn over een aantal rechten waarop zij beroep kunnen doen bij gebrek aan automatische toekenning. Het gaat vooral om rechten gekoppeld aan een inkomens/vermogensgrens. Lokaal bestuur kan die rechten niet toekennen maar kan wel informeren en burgers ertoe aanzetten om hun rechten na te gaan. OCMW kan op basis van gegevens waarover zij beschikt een vermoeden uitspreken over de haalbaarheid van bepaalde tegemoetkomingen

en mensen doorverwijzen naar de instelling die de rechten beheert. Dit zou een automatische reflex kunnen zijn wanneer mensen aankloppen voor hulp.

Inkomstengerelateerd zijn onder andere :

- verhoogde tegemoetkoming (indien niet automatisch toegekend)
 - sociaal tarief telefonie en internet
 - sociaal tarief voor elektriciteit en gas
 - vrijstelling heffing zuivering oppervlaktewateren
 - tegemoetkoming stookolie
 - vermindering van personenbelasting, onroerende voorheffing, provinciebelasting, gemeentebelasting
 - vermindering en vrijstelling in erfbelasting
 - vrijstellingen verkeersbelasting.
-
- Seniorengids een handig instrument om voordelen, premies en nuttige informatie te verspreiden. Daarom verder actualiseren en waar nodig uitbreiden en vooral ruim verspreiden. Regelmatig melding maken van onderwerpen in “Info Temse”. Hier kan OAR ook een rol spelen.
 - Het is nuttig regelmatig na te gaan van welke vormen van gemeentelijke ondersteuning en premies weinig gebruik wordt gemaakt en vooral waarom. Initiatieven nemen om te activeren.
 - Provincie Oost Vlaanderen ontwierp een checklist senioren & armoede die toelaat aan de hand van 50 vragen de gemeente te evalueren op vlak van armoedebeleid voor senioren. Deze checklist tot een instrument maken om het armoedebeleid te verbeteren. OAR wil ook hierin overlegpartner zijn.
 - de tool om via referentiebudgetten te onderzoeken (REMI genaamd) of inkomens van burgers beneden de ondergrens vallen die als norm geldt om adequaat te kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Haalbaarheid wordt momenteel door het OCMW onderzocht. De invoering ervan kan aanleiding geven tot een aanvullend inkomen boven het leefloon. OAR pleit voor toepassing van de tool.

8. maak werk van een digitaal inclusieve samenleving

Daar waar in 2004 ongeveer een kwart van de thuiswonende 60+ internetgebruikers waren is dat in 2021 gestegen tot ruim 70%.

Coronaperiode heeft hier natuurlijk sterk meegespeeld

en de gebruiksintensiteit is in die periode ook toegenomen.

Toch ligt het gebruik bij senioren lager dan bij jongere generaties.

Redenen : geen internetverbinding, geen apparatuur, kostprijs van dat alles, geen kennis, angst voor internet, gebrek aan zelfvertrouwen enz...

Kenmerken van niet-gebruikers zijn dikwijls, hoge leeftijd, laag geschoold, laag inkomen. De subgroepen met extreem laag internetgebruik zullen niet zomaar met de tijd verdwijnen. Dienstverlening blijft nood hebben aan een offline aanbod. Een offline aanbod is dikwijls niet wat een online-gebruiker krijgt aangeboden.

samengevat

- evenwicht tussen digitale en andere dienstverlening
- digihelpersgroep met oudere vrijwilligers kan digipunten versterken
- digiruimten beschikbaar stellen en opleiding organiseren

uitgebreider

- garandeer steeds het recht om zowel digitaal vaardige senioren als zij die de offline aanpak verkiezen toegang te verlenen tot openbare dienstverlening. Maak de offline informatie niet ondergeschikt aan de online informatie.
- de betalende tussenkomsten via BEGOO worden best opgevolgd om de kwaliteit ervan te bewaken en resultaten te evalueren.
- Doe vanuit de E-inclusie Digipunten in samenwerking met de OAR en de vrijwilligerswerking een oproep aan senioren om mensen te vinden die digitaalvaardig zijn en die ten dienste kunnen staan van hen die om bijstand verzoeken. Dit kan de positieve inzet van Digipunten versterken om onder meer outreached hulp aan te bieden.

- voorzie naast de BIB en Buurthuis Den Boodt ook in het LDC een computerruimte waar mensen tijdens bepaalde uren kennis kunnen maken met digitale toepassingen. Gebruik ook de infrastructuur van het CVO Focus om tijdens inactieve perioden gratis opleidingen te organiseren.
- de senioren gids vermeldt onder meer de mogelijkheid om van het sociaal tarief voor internet en TV te kunnen genieten. De voorwaarden zijn niet eenduidig voor alle providers. Daarover ook eens apart communiceren in Info Temse opdat meer senioren van dat voordeel kunnen genieten.

addendum

Op vrijdag 27 oktober werd tijdens de vrijdagmarkt door bestuursleden van de OAR een aantal senioren bevroegd. Er kwamen 72 antwoorden wat resulteert in hiernavolgende statistiek.

LAAT JULLIE HOREN !

KEN JIJ DE OAR?
De OAR (ouderenadviesraad) beter gekend als de Seniorenraad bestaat o.a. uit leden van diverse seniorenverenigingen.
Deze raad is de link tussen jou en het gemeentebestuur.
Over jouw vragen en noden wordt nagedacht in samenwerking met het gemeentebestuur.
72 respondenten

VRAAG 1:
Ben je voldoende geïnformeerd over steunmaatregelen en voorzieningen die je gemeente nu aanbiedt?
JA : 29 NEEN : 43

VRAAG 2:
Is er nood aan een degelijk infopunt waar je als 65+ terecht kan met al je vragen?
JA : 69 NEEN : 3

VRAAG 3:
Vind je dat er voldoende comfortabele en degelijke rustbanken zijn voorzien in jouw gemeente?
JA : 11 NEEN : 61

VRAAG 4:
Ken je de "SENIORENMOBIEL"?
Zo ja, is er nood aan uitbreiding van de uurregeling.
JA : 70 NEEN : 2
Wat is je voorstel?
's avonds + weekend

WIST JE DAT.....
Temse op dit moment 6.448 65plussers kent.
DAAROM IS DEZE BEVRAGING BELANGRIJK

#thuisintemse TEMSE OAR ouderenadviesraad

